

Tėvynė

Tėvynė was established in 1896

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

1886 2020

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

Vol.114 Nr.1 New York 2020

ŠIAIME NUMERYJE

IN THIS ISSUE

Tarybos Pirmininko žodis
LAA Chairman's Report
2

Prezidentės žodis
LAA President's Report
3-4

SLA Vėliavos istorija
The history of LAA/SLA Flag
5-6

SLA Kaiminystės žinios
Developments of LAA neighborhood
7-9

Aušros Vartų Parapija
Our Lady of Vilnius Church
10-12

Virtualinės Parodos/ SLA Meno Erdvė
SLA Art Space Exhibits
13-14

T. Kosciuškos Meno Pristatymas
T. Kosciuszko's Art Presentation
15-17

Renginių Kalendorius 2020
SLA Events Calendar
18-20

SLA Kultūros centro renginiai
LAA Culture center activities
21-23

Feng Shui Programa
Feng Shui Program
24

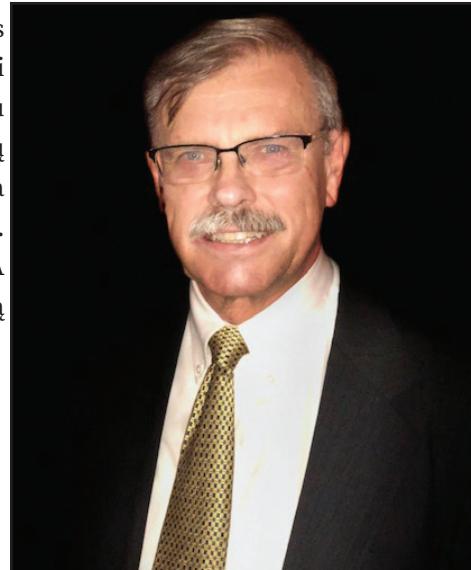
307 W. 30th Street
New York, NY, 10001
Tel: 1-212-563-2210
laasla307@gmail.com
website: laa-sla.org

Pirmininko žodis / Chairman's Report

Ateinančiais metais mūsų Susivienijimas švęs net dvi istorines sukaktis. Minėsime paties Susivienijimo, įkurto 1886 metais, 135-metų gimtadienį. Taip pat minėsime Susivienijimo leidinio "Tėvynės" 125 metų sukaktį. Jo pirmas numeris išvydo pasauli 1896 m, sausio 1 d. anglakasių Plymouth miestelyje Pennsylvanijoje. Nuo to laiko "Tėvynė" ištikimai tarnavo Susivienijimui ir energingai skatino jo plėtrą. Taigi, 2021 m. džiaugdamiesi šiais istoriniais pasiekimais galime ir turime skelbti kad Susivienijimas yra ne tik seniausia lietuvių organizacija, bet ir "Tėvynė" yra seniausias lietuviškas leidinys, kuris, kaip matote ir toliau leidžiamas.

Per pastaruosius kelerius metus Susivienijime daug kas pasikeitė. Mūsų pastatas buvo sėkmingai atnaujintas ir atremontuotas pagal pirmynkštį jo architektūrinį stilių. Šiandien mūsų pastatas atrodo taip kaip jis atrodė 1913, metais kada čia lankėsi Lietuvos Patriarchas ir Susivienijimo garbės narys Dr. Jonas Basanavičius. Mūsų gausūs istoriniai archyvai yra kruopščiai tvarkomi. Susivienijimo pastatas tapo New York lietuvių kultūros ir veiklos centru. Be abejo, virusas siek tiek suluošino mūsų veiklą, bet Susivienijimas tebegyvuojas. Tai dėka New Yorke gyvenančių valdybos ir tarybos narių bei nenuilstančių savanorių, kurie noriai ir sumaniai prisideda prie šios užduoties vykdymo. Jiems esame begalo dėkingi. Vienas iš šiuo metu vykdomų projektų yra mūsų oficialaus leidinio "Tėvynės" skaitmeninimas. Kadangi šimtamečiai laikraščiai yra itin trapūs yra skubu ši projekta nedelsiant vykdyti, kas ir yra daroma. Neseniai sužinojome, kad New York miestas planuoja masiškai pertvarkyti mūsų apylinkės kvartalus. Pirmieji planai apima ir Susivienijimo būstinię. Valdyba stebi padėti, kad apsaugotų mūsų interesus. Žinoma, tai tik preliminarus planas, tačiau šiuo klausimu turėtume būti budrūs, nes mums patikėtas šis istorinis paminklas. Pagaliau, turime toliau spręsti savo organizacinius klausimus. Savo laiku SLA turėjo 30,000 narių ir virš 300 vietinių skyrių. Organizacija atnaujinta ir dabar yra puiki proga persiorientuoti į narystės plėtrą. Tad siekime didinti narių skaičių, kad SLA galėtų sėkmingai tästti tą kilnią misiją, kuria numatė toliaregai organizacijos steigėjai.

Saulius V. Kuprys
SLA Tarybos pirmininkas

In the coming year, the Lithuanian Alliance of America will celebrate two historic anniversaries. We will commemorate the 135th anniversary of the Alliance, founded in 1886. We will also mark the 125th anniversary of the Alliance's official publication "Tėvynė" (Homeland). Its first issue rolled off the presses on January 1, 1896, in the coal mining town of Plymouth, Pennsylvania. Since then "Tėvynė" has faithfully served the Alliance and energetically promoted its development.

Much has changed in the Alliance over the past few years. Our building has been successfully renovated and refurbished in keeping with its original architectural style. Today, our building looks as it did back in 1913, when Lithuania's Patriarch and honorary Alliance member Dr. Jonas Basanavičius, visited New York. Our unique historical archives are currently being carefully managed. The Alliance home office has become the cultural and social center of New York's Lithuanian community. Although the virus has slowed down our activities, we are still forging on. This is mostly due to our New York area officers and board members and the tireless volunteers who willingly and creatively contribute to this task. We should all value and appreciate their efforts.

It should be noted that among our ongoing projects is the digitization of our official publication "Tėvynė". As the newspaper's century-old copies are especially fragile, it is urgent to carry out this project soon.

We recently learned that the City of New York is planning a massive redevelopment of our immediate neighborhood. Preliminary plans also encompass the Alliance's headquarters. The Board is monitoring the situation to protect our interests. Of course, this is only an initial plan, yet we should be vigilant in this regard because we have been entrusted with this historic treasure. Finally, we need to continue to address our organizational issues.

At one time, the Alliance had 30,000 members and over 300 local chapters. The organization has restructured and is now positioned to work on membership development. This will enable us to successfully continue the Alliance's noble mission as envisioned by our organization's far-sighted founders.

Saulius V. Kuprys
LAA Chairman of the board

Prezidentės žodis

Sveiki,
Su dideliu malonumu pranešu, kad šiais metais narių ir aukų skaičius padidėjo. Dėkoju už Jūsų dosnumą. Narystė ir surinktos aukos sudaro galimybes SLA plėsti kultūrinę veiklą, garsinant mūsų tautos istoriją, papročius ir išsaugant ja būsimoms kartoms. Tai suteikia galimybę rengti parodas ir susitikimus su įdomiais žmonėmis, rodyti filmus, vystyti įvairią kultūrinę veiklą. Taip pat dėkoju valdybos nariui, Valdui Buožiui, kuris eina vykdomo sekratorius pareigas ir yra atsakingas už SLA narystės plėtrą.

Kodėl SLA yra tokia unikali organizacija? 1910 m, SLA įsigijo patalpas (307 W. 30 g-ve) kuriame, prieš antrą pasaulinį karą, lankėsi žymūs Lietuvos rašytojai, politikai ir pan. Šis namas tapo istorinis mūsų visuomenėje ir kuriame dabar vyksta SLA veikla. Taip pat, SLA yra seniausia lietuviška organizacija, kuri buvo įkurta 1886 metais ir aktyviai veikia 134 metus. Nors reikėjo namą remontuoti ir atkurti originalias detales, namo originali struktūra nepasikeitė. SLA vicepresidentas architektas Danius Glinskis įdėjo daug darbo šam projektu išgyvendinti. Surado senas nuotraukas, jas padidino ir prižiūrėjo, kad tos detalės būtų teisingai atnaujintos. Šiame istoriniame pastate vyksta nepaprastai daug renginių. Mūsų archyvas yra neikainuojamas. Jame saugomi įvairūs dokumentai, laiškai, retos knygos, senos nuotraukos. Taip pat archyve turime senas klišės, kurios buvo vartojamos spausdinti savaitraštį "TĖVYNĖ" (įkurtas 1896). Archyve lankėsi mokslininkai, tyrinėtojai kurie labai pozityviai atsiliepėja apie šiltą priėmimą ir prisipažista norintys grizti toliau nagrinėti archyvus. Mes pradėjome procedūrą įrašyti SLA pastatą į istorinių pastatų sąrašą. Projektas užtrucks keletą metų išgyvendinti. Ant pastato fasado bus pritvirtinta lentelė su žodžiais: Lithuanian Alliance of America Historical Building Since 1910. Šio projekto komitetą sudarys Michelle Boyd, Antanas Dambriūnas, Danius Glinskis ir Laima Mihailovich. Mes esame labai dėkingi Aldonai Marijosienei ir Giedrei Stankūnienei, kad taip tvarkingai sutvarko SLA archyva. Jau 7 metai kaip aukoja savo laisvą laiką ir dar dabar ateina kas savaitę ir toliau tvarko. Didelis ačiū jums už šitą darbą. Per pereitų metų (2019) lapkričio mėn. rinkimus praplėtėm tarybos/valdybos narių sakaičių.

I mūsų tarybą/valdybą buvo išrinkti pasišventę ir organizaciją įvertinatys žmonės, kurie uoliai, energingai ir nuoširdžiai įsijungė į SLA darbus. Mūsų tarybą/valdybą sudaro: Valdas Buožys, Antanas Dambriūnas, Danius Glinskis, Saulius V. Kuprys, Diana Norkienė, Audronė Overas, Rūta Pauliukaitytė ir Saulius Sirusas. Taip pat noriu padėkoti Tautos Fondui už paramą kuria suteikia reikalui esant. Mūsų abi organizacijos glaudžiai ir nuoširdžiai dirba. Nuoširdžiai dėkoju Lietuvių Fondui už paramą archyvų išsaugojimui.

Covid 19 staiga pakeitė mūsų visų gyvenimą. Turime pristaikyti prie naujos, mums sunkiai suprantamos, gyvenimo situacijos. Svarbiausiai, turime rūpintis ne tik savo, bet ir savo kaimyno sveikata. Būkim sveiki. Niujorko Centrinę Biblioteką, kuri yra tarp 41/42 g-vės. 5 Ave., įeinamą saugodu liūtai. Prieš daug metų tie liūtai buvo pakrikštyti Patience (Kantrybė) ir Fortitude (Tvirtybė). Jie tapo Niujorko ištvermės simboliu. Kaip dauguma Niujorkiečių liūtai vartoja maskes. 2020 metų planuose buvo planuota daug parodų ir renginių. Dėl pandemijos turėjome pakeisti planus ir renginius atšaukti. Liūdna, bet tokia yra mūsų realybė. Išspresti šią problemą susisiekiau su Rūta Pauliukaitytė, SLA renginių organizatore ir kartu sudarėm planus pristatyti parodas virtualiu būdu. Nors Rūta neturėjo patirties pristatyti parodas „video“ format, sutiko paméginti. Taip prasidėjo dar vienas įdomus projektas. Kadangi mes fiziškai negalime lankyti SLA, turime puikią galimybę susitikti su menininkais ir pamatyti jų darbus per mūsų internetinę svetainę, kurios adresas yra: laa-sla.org. Ačiū Rūtai and Diego Tapia, Francine Rogers ir menininkams: Carol Gargan, Markus Nikola Miranovič, Rasai Vaišvilaitei, Liucijai Vaišvilaitei, Bruna D'Alessandro, Kristen Pedote kurie padėjo šį projektą išgyvendinti. Linkiu visiems geros sveikatos. Tikiu, kad 2021 bus tikrai geresni metai. Ačiū jums visiems, kad esate SLA dalis.

Laima Mihailovich
Prezidentė/ SLA Namų Administratorė

President's Report

Greetings Everyone

I am very pleased to inform everyone that our LAA memberships have grown. We get many new members that join every year and also get many donations. I want to thank all of you for your generosity. The memberships and donations enable the Lithuanian Alliance of America Organization to undertake various educational and cultural activities promoting our heritage and preserving it for the future generations. It allows many artists to show their work, authors to present their books, film directors to show their films and many events that bring people together. I want to thank Valdas Buozys our Board Member and Executive Secretary who is handling the Membership Department.

Why is LAA/SLA so special? It is our historical building since 1910 and our organization was established in 1886, it has been active for 134 years. The building is as it was, no changes made just restored and repaired. The facade was restored to the original plans when it was built in 1901. This project was supervised and planned out by our Vice President and architect Danius Glinskis. There is a tremendous amount of history and there were so many historical events that happened in this building and our archive department is priceless. We have old documents, insurance applications, letters, rare books and old photos many printing blocks that were used to print Tevyne (established in 1896) the weekly newspaper. We have professors and many visitors who visit and want to look at the LAA/SLA valuable archives. I was told that the atmosphere is wonderful, once you come to visit you want to come back again. You feel like you want to be part of all of this. The time has come to Landmark LAA building and we have already started the process. It will be a lot of work and it will take several years to accomplish this but we do want this to happen and we want to have a metal plaque on our building with the written words: Lithuanian Alliance of America Historical Building since 1910. The people working on this project will be Michelle Boyd, Antanas Dambruunas, Danius Glinskis and myself.

Last November 2019 we had new elections and many new people were elected to be on the board. I look at all the board members and officers and I see that each and everyone has something special that they give and bring to the organization. Thank you all for giving your time and positive energy to LAA.

It is great working with Valdas Buozys, Antanas Dambruunas, Danius Glinkis, Saulius V. Kuprys, Diana Norkiene, Audronė Overas, Ruta Paliukaityte and Saulius Sirusas. I also want to thank Lithuanian National Foundation (Tautos Fondas) for their grants and for being our tenant for many years and doing many events together. There is a strong bond between their and our organization. Many thanks to Lithuanian Foundation in Chicago for the grants that we received to preserve our archives and archival supplies and also our historical building.

It is a sad time in New York City right now with the pandemic. We had to learn to live a different life. The most important thing is that everyone stays healthy. New York City's Main Branch Public Library located on 41/42 Streets and 5th Avenue has two lion statues in front of the library. Many years ago the lions were given names. One is called Patience and the other Fortitude. The lions were masked as a symbol of the city's resilience. New Yorkers are strong people. Everything will get better. One day at a time...

Our SLA Art Space had many exhibitions and events planned for the year of 2020. We had to cancel all of them because of social distancing. I felt sad but what can we do? Yes, there is something we can do and we did it. I called Ruta Pauliukaityte our Event Coordinator and asked her if we can do a video presentation for the artists that were to have exhibits. Ruta said we never did it before but let's try it and it all began. Since you are not able to visit SLA Art Space in person to meet the artists and see some of their work, you can visit through the videos that were created and put on our website: laa-sla.org. Thank you Ruta and Diego Tapia and our artists: Francine Rogers, Carol Gargan, Markus Nikola Miranovic, Rasa Vaisvilaite, Liucija Vaisvilaite, Bruna D'Alessandro and Kristen Pedote.

Stay safe and healthy everyone. 2021 will be a better year. Thank you for being part of LAA/SLA.

Laima Mihailovich
President/
LAA Property
Manager

SLA Vėliavos istorija / History of LAA-SLA flag

J. Stundžia, J Bernotaitytė

Susivienijimo pagrindinis ir svarbiausias tikslas buvo ir yra pristatyti mūsų visuomeninę veiklą, sustiprinti lietuvybę užsienyje, ir paremti tautinę vienybę. XIXa. pabaigoje, lietuviai ateiviai jau buvo plačiai pasklidę po visą JAV. Įvairiuose miestuose buvo lietuvių draugijos ir SLA mėgino apjungti visus į vieną bendruomenę. Pagrindinis tikslas buvo teikti pagalbą savo nariams , ištikus nelaimei darbovietėje ar mirties atveju.

Tuo laiku Lietuva, mūsų Tėvynė, kentėjo carines Rusijos priespaudą. Lietuvių tarpe atsirado didelis troškimas turėti savo atpažįstamą herbą/ženkľą ir vėliavą, taip kaip visos kitos tautos. Kailietuviai dar neturėjo savarankiškos valstybės, tai reikėjo tuos simbolius kurti užsienyje. Jie pasirinko pavyzdžius iš Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės paveldo. SLA kūrėjų tikslas buvo, kad su savo herbu ir vėliava, Lietuva ir lietuviai būtų gyvi pasaulio akivaizdoje. Pasidarė įspūdingą antspaudą ir slėgtuvą įspausti SLA ženkľą ant dokumentų. Pavyzdžiu buvo pasirinkta iš L.D.K. heraldikos, riterio šalmas su plunksnomis, aplink padailintas raštas ir pagražintas Vytis viduryje, kuris tais laikais vadinosi "Žirgvaikis".

1899 metais keturioliktas SLA Seimas susirinko Waterbury Conn. Spalio 3, 4, 5d. ir buvo priimti du svarbūs sprendimai. Paaukuoti \$100 (šiuo laiku būtų \$3,000) lietuvių reikalams dėl Paryžiaus Pasaulio Parodos, kad išgarsinti Lietuvos vardą ir jos padėtį pasaulyje. Antras sprendimas buvo antrame posėdyje, kuriame seimas nutarė Susivienijimui sukurti ir įsigyti lietuvišką, Tautišką vėliavą. Atstovai balsavo, kad būtų siuvinėta vėliava iš šilko su Vytimi ant dviejų spalvų pagrindo. Irašai iš vienos pusės būtų lietuviu, ir iš kitos pusės anglų kalbomis. Pagrindas buvo padarytas iš dviejų spalvų su nupintomis gėlėmis. Viena spalva būtų balta, kas simbolizuojanti dorą ir skaistumą, o antra juosta būtų žydra - dangaus spalva. Jie nutarė nepasirinkti raudonos spalvos, kad atskirtų nuo Lenkų įtakos raudonos ir Baltos. Seimas nutarė vėliavos kūrimui rinkti lėšas nuo SLA narių po 5 centus ir vėliavos kaina turėjo būti apie \$200. Kur vėliava buvo pagaminta neaišku. Gal archyve ir yra kvitas. 1916 metų SLA istorijos knygoje yra įrašas "Jeigu nebūtų užtekę aukų, trūkstamus pinigus sumanyta surinkti iš gerų tautiečių per lietuves moteris ir merginas tam tikromis rinkimo knygeliemis."

Penkioliktas SLA Seimas buvo sušauktas Elizabeth N.J. Spalio 9, 10, 11d. 1900 metais. Seimas prasidėjo 9 val. ryto miesto arsenale. Dalyvavo daugiau negu 100 atstovų. 8 valandą ryte, Lietuvių Šv. Petro ir Šv. Povilo parapijoje buvo pamaldos, ir Tautiškos vėliavos

pašventinimas. Dalyvavo tik 5 žmonės.

Vėliava padarė didelę įtaką lietuvių kultūrai Amerikoje. Visos lietuvių kolonijos naudojo žydrą ir baltą, kaip tautines spalvas ant savo draugijų kaspinių (club badges) iki 1918 metų, kai buvo pereita prie trispalvės vėliavos. Mūsų šilkinė vėliava buvo naudota kiekviename Seime, ir buvo naudojama tol kol jos pakraštys pradėjo nusidėvėti nuo senumo. Šilkas nebešlaikė įtempimo. Senesni nariai ją labai prižiūrėjo ir saugojo, bet jie visi išmirė. Jaunesnieji nesuprato, kad vėliava tapo trapi ir iškilo pavojas jai subyrėti į gabaliukus. Aš pradėjau asmeniškai rūpintis vėliavos išsaugojimu ateities kartoms. Kalbėjausi su draugais Bostono MFA muziejuje dėl restauravimo. Vėliavos atnaujinimas arba tik irimo sustabdymas kainuotų maždaug \$30,000 ar daugiau, priklausomai nuo vėliavos būklės. Asmeniškai kalbėjausi su Lietuvos Valstybinio Muziejaus direktore Vilniuje ir susitaréme, kad muziejus priimtų atnaujinti ir apsaugoti vėliavą. Tuo laiku buvo pakiesta Jolanta Bernotaitytė iš muziejaus į Niujorką. Jai atvažiavo ir padėjo tvarkyti SLA archyvus. Planavome siusti vėliavą į Lietuvą, bet pirmiau reikėjo ją supakuoti. Bet KAIP? Gerai, kad esu baigęs archyvarų mokslą (archival science). Viena iš disciplinų buvo sandėliavimas archyvinių objektų. Taigi, turėjau žinių. Nupirkau didžiulį gabalą audinio (polartec fleece), kuris pūkuotas ir minkštasis. Su juo viduryje, suvyniojome vėliavą, kad apsaugoti ją kelionėje. Vienu žodžiu, vėliava laimingai pateko į muziejų. Muziejue reikėjo išardyti vėliavą, ir kiekvieną sluoksni atskirai atnaujinti. Buvo be galio didelis darbas, ir restauravimo specialistai dirbo tris metus prie vėliavos atnaujinimo/restauravimo. Visi pataisymai buvo atliki rankomis. Taip gražiai ir profesionaliai buvo atliktas darbas, kad sunku patikėti, kad čia yra originali senoji vėliava. Tikrai esame dékingi muziejaus darbuotojams, kad išgelbėjo mūsų paveldą nuo sunykimo. Toks nagingumas, tikrai yra Dievo dovana. Tariu JIEMS didelį lietuvišką AČIŪ. Šiuo metu SLA vėliava yra rodoma parodoje Signaturų Namuose Pilies Gatvėje Vilniuje. Šiandien SLA nori įsigyti naują, tikslią tos vėliavos kopiją Lietuvoje, kuri būtų saugoma SLA įstaigoje. Ir vėl mūsų seimuose, kaip mūsų protėvių laikais, vėliava būtų iškelta garbingoje vietoje.

Parašė Jonas A. Stundžia SLA Archyvo Komisijos narys

SLA/LAA Vėliava Paruošta Kelionei

Nuotrauka J. Bernotaitytė

SLA Vėliavos istorija / History of LAA-SLA flag

The basic task and mission of the Lithuanian Alliance was and still is to be a spokesperson for our Lithuanian community, promote Lithuanian values in the west, strengthen national unity. In the end of the 19th century the Lithuanian emigres were dispersed across the major American cities. Many of the colonies had their own benevolent societies but it was the great foresight of the Alliance to bring them together into one larger unity community...At that time, Lithuanian was still under the oppressive yoke of the Tsar's oppression. In the Lithuanian community there was the desire to have their own identity with their own crest, symbols and flag. Since there was no Lithuanian state, this task was left up to the intellectuals in the west to establish these self identifying principles. They looked into our history and heritage to create examples of national identity, and took from the Grand Duchy of Lithuania for its heritage and inspiration. Also with these symbols Lithuania would remind the world that Lithuania exists and is alive in the world arena. They had made for the Alliance a great seal press to emboss the Vytis on their documents. with the inspiration from the Grand Duchy, the seal has a knight's helmet with grand plumage, adorn with stately decorative designs around the emblem of Lithuania & "Knight". coining by an older term, Zirgvaikis. ...At the 14th convention of the Alliance, held in Waterbury Conn. October 3, 4, & 5th of 1899, during the second session there were two major decisions made. The first was to give \$100 (in today's currency: \$3,000) to the Lithuanian fund and pavilion at the 1900 Paris World Exhibition. The purpose was that the world remembers Lithuania, and that it was made aware of the oppression of the Lithuanian language by the Tsar. It is important to note that most of the exhibition participants were existing republics and not nations in exile. And most importantly the reviewing committee was so impressed that the Lithuanians received several "Gold" medals for their publications. Copies of these books are in our SLA collection. The second decision of the convention was to embark on creation of a national SLA flag. This silk flag was to be made with the Grand Duchy Knight, the Vytis, in the center adorned with embroidered floral garland and flowers. It was to be on an expensive Jacobean embroidery fabric with crewel work that is characterized by fanciful plants and shapes. The base colors of the flag were to be white and sky blue. The white was for virtue and purity, and the light blue for the sky as spacious and eternal. One side would be in English and the other in Lithuanian with the name of the Alliance and establishment date. The funding was to come from donations of 5 cents from every member to cover the cost of \$200 for the flag. If there was not enough collected the women members would collect the money and record the donation in donation booklets recording these patriotic Lithuanians names. Anything in excess would go to the SLA charity fund...The 15th convention was held in 1900 in Elizabeth N.J. on the 9th & 10th of October. The convention was to start at 9 a.m. in the City Armory to accommodate the 100 plus delegates from the 200 chapters. At 8 a.m. in the Lithuanian parish of St. Peter & Paul there was a religious service and the blessing of the SLA national flag. The SLA history states that only five people attended that service. Later in the day the flag was presented and accepted with great fanfare. This design had a great impact on the various Lithuanian communities. Thus blue and white were considered as national colors just as red white and blue in the USA. These remained the base colors of their club badges and emblems until they adopted the yellow green and red as the colors of

the Lithuanian nation in 1918...Our SLA silk flag was used at every convention until the fabric began to fray and was no longer hung from a pole. The older staff were very aware of the historic value of the flag and were very protective of it. In 1982, while visiting the SLA offices I begged to see the flag again. Once Mrs. Meiliuniene was out of the office on an errand, one staff member had pity on me and snuck it out of the cabinet to show it to me. Once the old staff had died the respect for the flag had diminished, and lead to the further deterioration of the flag. During my time working on the archive collection in 2010, I investigated with various institutions in Boston and the MFA about the cost of restoring the SLA flag, and learned it was a shocking \$30,000. So during one of my trips to Lithuania, I personally spoke to the director of the Lithuanian National Museum, and made arrangements that the museum would take on the task of restoring the flag and then store it in the museum. Later that year a worker from the museum came to help out with the SLA archives. Her name was Jolanta Bernonaityte. Her husband brought the flag back to Lithuania in a specially prepared suitcase. In my studies of Archival Science at UMass/ Boston, one of the courses was caring and storage of historic material, so I used that as my base line to pack the flag. I bought a massive piece of Polartec fleece and doubled it up. The fabric was soft and springy and with the flag sandwiched in the center, it was gently folded to absorb any adverse impact and cushion the flag to its destination. The flag had a three year restoration plan. It was cleaned and dismantled into its three layers and each tear was hand woven to reconstruct the fabric to its original beauty and match the present various shades of the fabric, by using various tone of silk threads. I and the SLA community, we are very grateful to the museum staff for saving our flag from total deterioration. The handicraft is truly a gift of God and all I can say a heart warming Lithuanian ACIU thank you for a job well done. The flag is in exhibition at the Signataru Namai on Pilies Street in Vilnius. It is worth the stop to see. The Alliance has made a request for an exact duplicate to be made so that we would have the copy in our Alliance offices and for use at our conventions. Just as our forebearers enjoyed the flag, it will once again be in a place of honor for all of us to see and enjoy.

Jonas A. Stundzia , SLA Archival Commission member

Vėliavos Restauracija / Flag Restoration

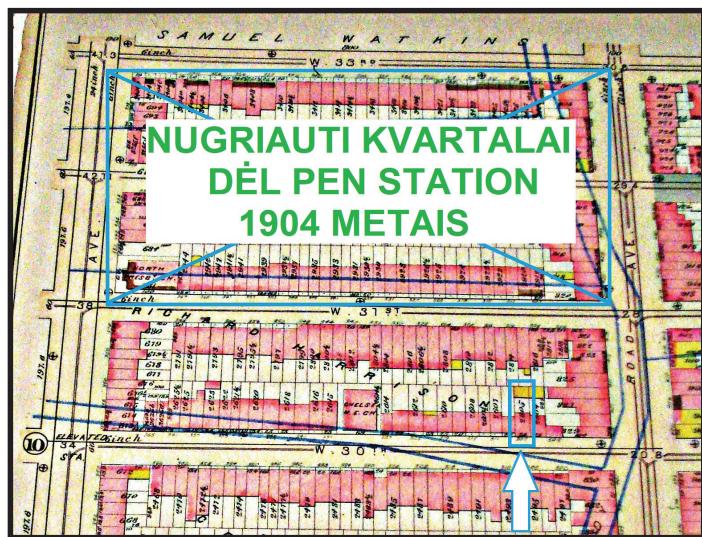

SLA Kaiminystės žinios / Developments of LAA neighborhood

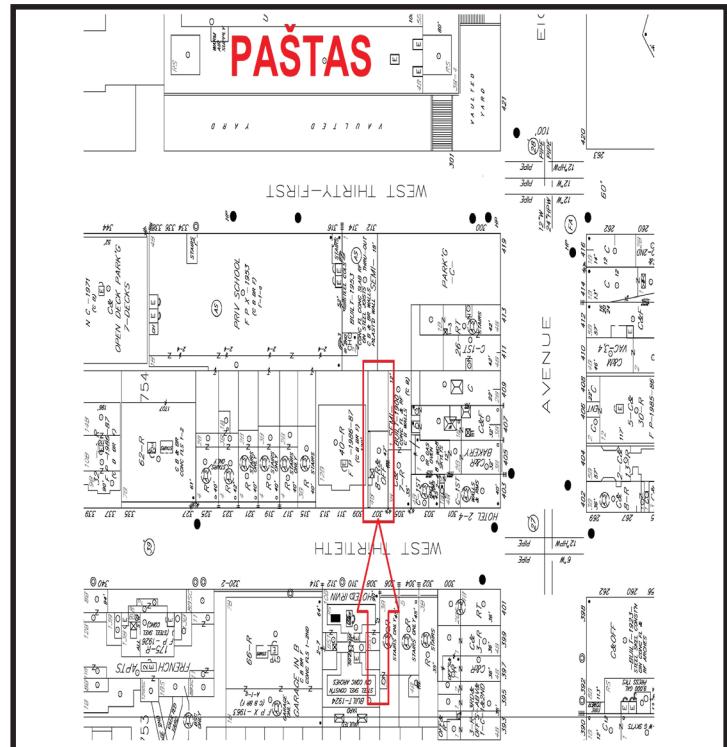
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA), kad įsigytį savo organizacijai centrinę buveinę su Tėvynės laikraščio redakcija ir spaustuve, 1908 metais suvažiavimo metu išrinko komisiją kuriai buvo pavesta surasti vietą tokios paskirties pastatui. Konkuravo Chicago, Philadelphia, Boston ir New York. New York, kaip vartai į Ameriką, pro kuriuos kasmet atvykdavo tūkstančiai ateiviuų lietuvių, laimėjo šį konkursą. Šalia išrinktos vietas buvo naujai atidaryta

Pensilvanijos traukinių stotis, iš kurios požeminis traukinys jungė su laivu uostu į kurį dauguma lietuvių atplaukdavo iš Lietuvos. Tad vienas kvartalas nuo stoties buvo idealiai vieta sutiktis, priglausti ir išleisti naujai atvykusius tautiečius. Tuo metu SLA turėjo 226 kuopas išsimėčiusias po visą Ameriką pasiekiamas traukiniais iš Pensilvanijos stoties (Penn Station). Pastatas buvo nupirktas 1910 metais už 31 tūkstantį dolerių.

1880-map

Laikas bėgo. Traukinių atvykstančių į Penn Station, kaip ir namų aplink SLA pastatą vis mažėjo. 1976 metų nuotraukoje SLA istorijos knygos autorai apibūdino savo pastatą, kaip „modernizuotą“, taip įvardindami naujai pridėtą aliuminijų fasadą pirmame gatvės aukštė. SLA pastato kairėje pusėje namo jau nebéra, toje vietoje - automobilių stovėjimo aikštėlė. Tuo metu buvo nugriauta ir istorinė Penn Station ir virš jos pastatyta iki šiol tebestovinti Madison Square Garden arena. SLA knygos autorai tai įvardijo kaip ateinančią modernizaciją i ju kaiminystę. Rajone aplink stotį vis daugėjo benamių. Atsimenu, devintame dešimtmetyje atvykės į New York, šalia stoties teradau vienintelj veikiantį barą. Visa kita buvo daugybė šiukslių ir benamių. Pavojinga buvo nueiti už stoties į Centrinį paštą, kur visai šalia buvo ir man dar nežinomas SLA pastatas.

2000-site

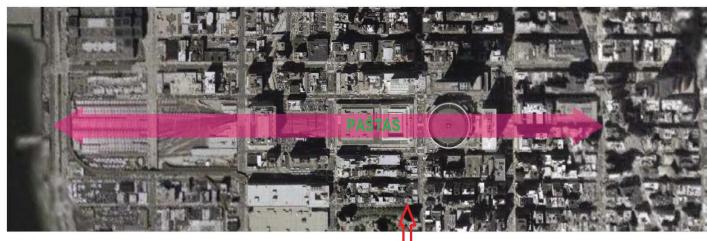
21-mas amžius atnešė ir naujus vėjus į Amerikos didmiesčius. Pasikeitė ekonomikos pobūdis. Iš gamybos pereita į aptarnavimo sferą, ypač išaugo pramogų industriją. Interneto atsiradimas sukūrė daugybę komputerinių kompanijų. New York buvo idealiai vieta vystytis šiemis naujiems pokyčiams. Baigėsi modernizmas ir prasidėjo postmodernizmas, kuris grąžino vertinimą ir susidomėjimą istoriniais pastatais ir rajonais. Prasidėjo masinė reemigracija į istorinius rajonus – „gentrification“. Rajonas aplinkui Pen Station taip pat pradėjo keistis. 1998 metais restauravimo įstaigoje, kurioje dirbu iki šiol, pradėjome projektą Penn Station praplėtimui į vakarus, panaudojant didžiulį kvartalą (apėme 4 tipinius miesto kvartalus), kuriame buvo Centrinis miesto paštas, tuo metu jau mažai naudojams pašto reikalams. Kadangi projekto idėja ir vystymo pradžia prasidėjo New York senatorius Daniel Patrick Moynihan pastangų dėka, tai po jo mirties naujoji stoties dalis buvo pavadinota jo vardu. Kelis kartus projektas sustojo, keitėsi viršuje esančiu erdvii paskirtys: nuo viešbučio iki perkėlimo Madison Square Garden iš kitapus gatvės ant senosios Penn Station iki patalpų prekybai ir įstaigoms. Paskutinė žinia - Facebook išnuomavo dalį pastato. Taigi projektas pradėtas prieš 22 metus kitų metų pradžioje bus užbaigtas.

2000 metais meras Bloomberg siūlė 2012 metų Olimpines žaidynes New Yorkui. Tame pasiūlyme, ant likusių bėgių išeinančių iš Pen Station buvo numatyta pastatyti West Side Stadium. Laimėjo Londonas. Bėgiai vis tiek buvo perdengti ir šiandien turime beveik baigtą Hudson Yards projektą ir prie jo prijungtą High Line parką.

SLA Kaiminystės žinios / Developments of LAA neighborhood

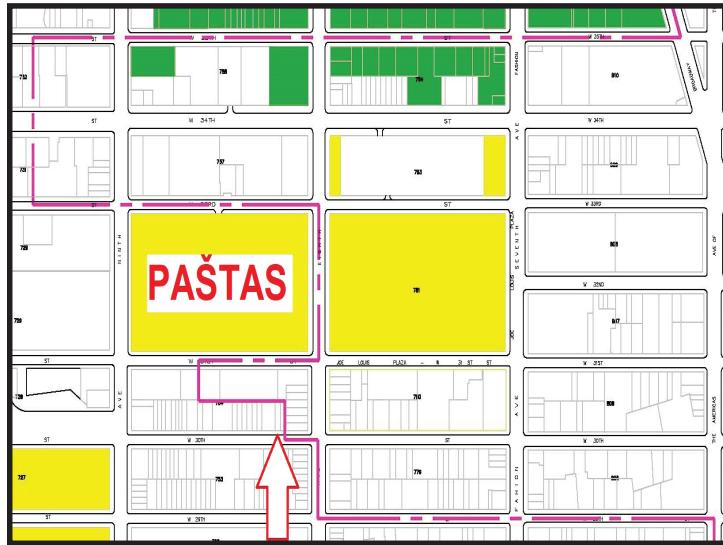
FARLEY CORRIDOR

From 6th Avenue westward to the Hudson River

2006-site

Kitas didelis projektas šalia SLA buvo pradėtas 2006 metais ir vadinosi „Empire Station Complex Project“ kuriame SLA atsidūrė kitoje projekto ribos pusėje (lietė vienu šonu). Jame buvo planuojama su daug griovimų ir statymų sukurti komercinį koridorių nuo būsimo Hudson Yard projekto iki pat Broadway prie Macy's. 2008 metų krizė „užsmaugė“ ši projekta.

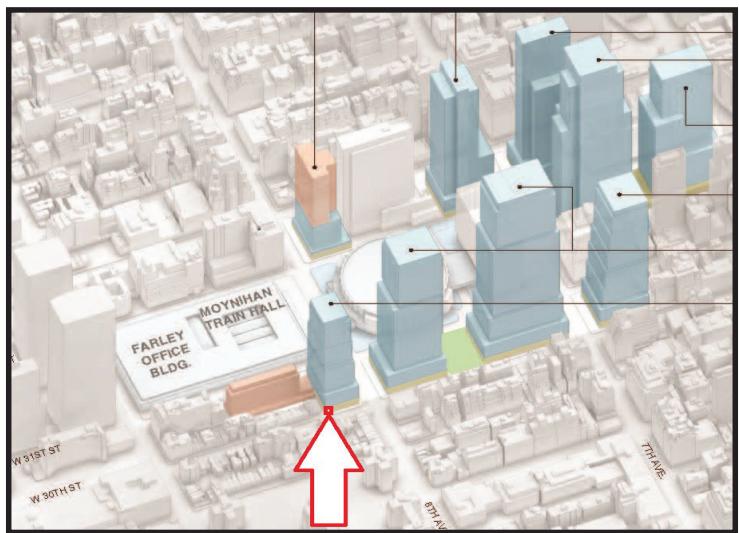
2006-corridor

Rajonui aplinkui SLA pastatą 21-mas amžius tapo didžių pasikeitimų laikotarpiu. Vienoje pusėje jau pastatytas didelis gyvenams namas, kitoje nugriautas senas, kiti namai aplinkui tebesupirkinėjami, kad niugriovus juos būtų galima pastatyti daug didesnius naujus. Šiuo metu kaip tik statomas didelis pastatas priešais SLA.

Kai tik susipažinau su mūsų SLA prezidente Laima Michalovich, ji išreiškė nerimą dėl SLA pastato ateities, nuojautą, kad kada nors pastatą privers parduoti ir jį nugriaus. Deja, valdžia pagal Amerikos konstituciją gali tą padaryti: taip vadinama „public domain“ priežastis. Laima jau seniai norėjo bandyti SLA pastatui iškovoti miesto paminklo statusą (landmark). Jis nors ir nevisai apsaugo pastatą nuo griovimo, bet bent jau apsunkina tai, reikalauja didesnės biurokratijos, reikalauja atlikti tyrimus, praeiti įvairius svarstymus. Sutikau su ja ir žinojau, kad šis namas vertas

paminklo vardo ne tik dėl 1870 metų architektūros, bet ir dėl unikalios jo, su lietuvių susijusios, istorijos. Sunku rasti kitą emigrantų savo organizacijai vartojamą tokio senumo pastatą. Niujorke esantys Estų namai yra miesto paminklas pastaytas 1898 metai ir estų nupirktas 1946 metais.

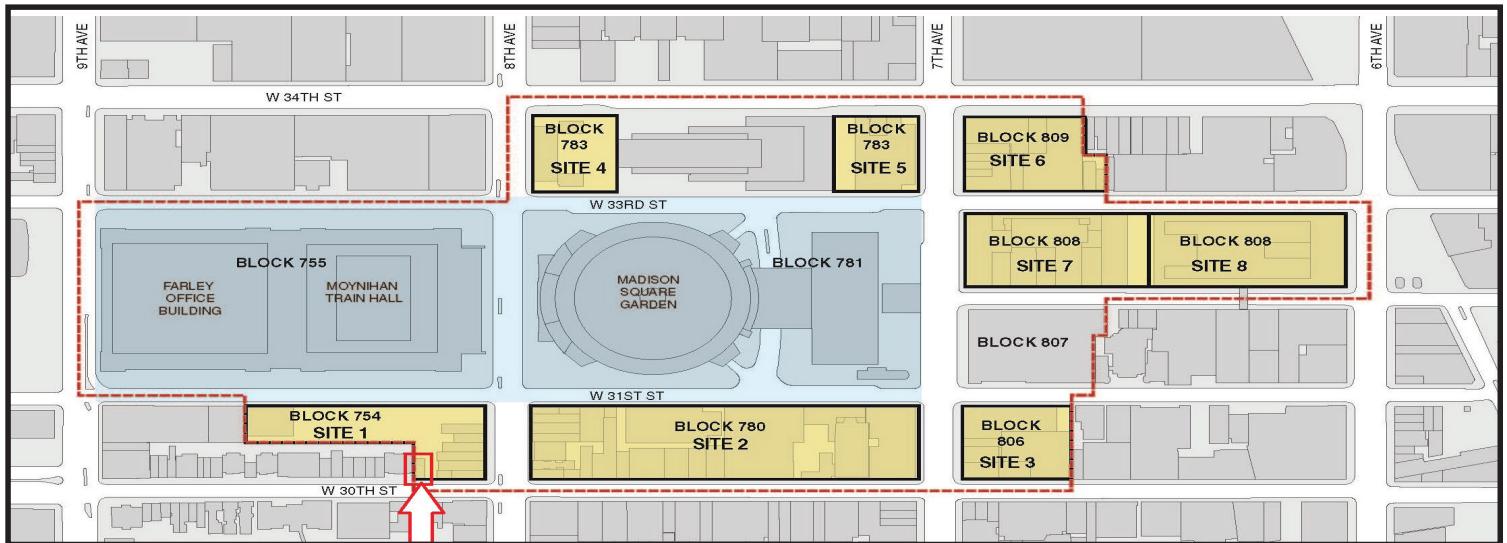
2016 metais baigus gatvės fasado atnaujinimą, pasidarė logiška bandyti gauti paminklo statusą SLA pastatui. Mat prieš tai buvusi restauracija galėjo būti apribota Landmark Commission, jei jau būtų buvęs paminklu. Laima Michalovich pastoviai gauna pasiūlymus parduoti SLA pastatą. Kaip ji sako, vos ne kartą per mėnesį. Atsakymas iš jos visada tokai pats: pastatas neparduodamas. Mūsų istorija niekad nebus parduodama!!! Neseniai Laima gavo laišką iš Bloomberg News, kad jie norėtų pasikalbėti apie naują gubernatoriaus Andrew Cuomo projektą, kuris buvo paskelbtas šių metų sausio mėnesį: Empire Station Complex Project. Kas nori susipažinti su šiuo projektu, nuoroda: <https://esd.ny.gov/empire-station-complex>.

2020-plan

Deja, ši kartą SLA namas patenka į aikštę 1 ir yra ant pačios ribos. Kaimynas iš kairės neliečiamas, o mes papuołame į įstaigų dangoraiži. Mūsų namas vėl prie ribos, tik ši kartą iš vidaus pusės, o tai reiškia pasmerktas nugriovimui. Projektas yra tik pradinis pasiūlymas, paskelbtas prieš Covid-19 epidemiją ir prieš su ja susijusią ekonominę valstijos ir miesto krizę. Žinant, kad gali būti sustabdyta eilė požeminio tarnybos linijų ir likti daugybė tuščių įstaigų, nemanau kad projektas tebeturi, kaip sako - kojas. Gubernatorius visada turėjo idėjų mega projektams, nes jis yra didelis ir nuolatinis miesto didžiųjų vystytojų(developers) draugas. Dauguma šios teritorijos yra valdoma Vornado Realty Trust. Jie valdo visą pastatą virš naujos Moynihan Station ir kelis pastatus šalia, pvz. kaip Hotel Pennsylvania. Tad pagal Bloomberg News žurnalistą, jie ir yra didžiausi šio projekto stūmėjai.

SLA Kaiminystės žinios / Developments of LAA neighborhood

2020-3d

Ką gi, SLA pateko ant projekto ribos. Klausimas, jei projektas vystysys toliau, kaip perlipti į kitą projekto ribą? Kaip minėjau yra kelios geros žinios. Covid-19 nežada trauktis, o tokie projektai trunka ilgai, daugiau negu dešimt metų ir valstiją turi daug investuoti į jį. Bet šio rajono istorija moko, kad kai tik ekonomika atsigauna, vėl mega projektai sugrįžta. Ir vėl mažytis SLA pastatas tampa skaniu kąsniu vystytojams, nebent New York grižtu į 1970-1980 metus, kai kai kurios miesto vietas priminė Beirutą.

Ruoštis šiam ar būsimiems projektams turime pradėti jau šiandien. Turime gauti kuo daugiau paminklinių vardų. Yra miesto, valstijos ir federaliniai paminklai. Mes, kaip visos Amerikos istorinė lietuvių organizacija, esame pajėgūs juos išsigyti. Antra, mes svarbūs ir Lietuvos istorijoje, o tai turetū būti aktualū ir Lietuvos valstybei. Trečia, jau šiandien turime siekti vietinės žiniasklaidos (media) dėmesio. Interviu su Bloomberg News žurnalistu buvo gera pradžia. Atkreipti dėmesį reikia jau šiandien, kad būtume apsaugoti ateityje. Ir ketvirta, jei projektas vis dėlto judės į priekį, nežiūrint šiandieninių problemų, turime rasti galimybę kreiptis į gubernatorių ir jo kabinetą. Čia padėtų didesnį svorį turintys niujorkiečiai - taip vadinams lobizmas.

Mano straipsnio tikslas buvo supažindinti mūsų SLA narius, kas vyksta šiandien šalia ir kas gali atsitikti su mūsų istoriniu pastatu ateityje.

Danius Glinskis
SLA Vice Prezidentas

OUR NEIGHBORHOOD

In 1908 The Lithuanian Alliance of America (LAA) decided to acquire a national headquarters building with a facility for publishing and printing its newspaper TĖVYNĖ, and for assisting newly arriving Lithuanian immigrants in their resettlement efforts. A building near New York's Penn Station was purchased in 1910. Over the years the area around Penn Station and Madison Square Garden arena underwent numerous changes, as did the LAA building on 30th Street. Although the area around Penn Station and Madison Square garden greatly deteriorated in the 1970s and 1980s, many original brownstones and other small buildings were demolished to allow for expansion of Penn Station and development of adjacent high-rise commercial and residential property. In the early 2000s development of the area greatly accelerated. One new project currently being promoted by Gov. Andrew Cuomo – The EMPIRE STATION COMPLEX PROJECT threatens the LAA and adjacent buildings. These would be demolished in favor of much larger modern buildings. While Covid-19 might delay the progress to this development, a future recovery of New York's overall economy will only rejuvenate the project. The LAA is preparing to save this historic building from destruction, undertaking efforts to acquire HISTORICAL LANDMARK status and to otherwise engage in effective political and lobbying efforts.

Danius Glinskis
LAA Vice President

Aušros Vartų Parapija / Our Lady of Vilnius Church

While Lady Liberty lifted her lamp beside the golden door for countless immigrants, Our Lady of Vilnius stood by the Holland Tunnel, a beacon for the Lithuanian community and a universal symbol of God's love and mercy. Though small and oddly located, the reach of Ausros Vartu was surprisingly broad. Mentioning the church far from Manhattan and outside the Lithuanian community would elicit surprising reminiscences from those who had attended weddings, baptisms or funerals there as well as thousands of commuters who had crept past it on their way home to New Jersey. At the time it was abruptly locked the parish was home to the Knights of Columbus, Council 12 Knights of Lithuania and a Lithuanian cultural organization, New Yorkers Among Us. Over the years the parish also hosted a program for families of the incarcerated, a congregation of Roman Catholic traditionalists led by Father Peter Stravinskas and a highly successful Baltic theatrical troupe under the direction of Linda Pakri. The church had a special aura of home that was most strongly felt by Lithuanian parishioners, but was also felt by others: the Portuguese families that lived in the surrounding houses and the local workers who shared their brown-bag lunches after the midday Mass. There was also something mystical that was hard to express. Organist Aldona Kepalaite credited the small community with the spirit of the first Christians fighting against all odds. She felt that the empty church glowed with its own light.

In 2000 parishioner Dalia Bulvicius compressed 90 years of parish history into five pages of program notes for the anniversary celebration. That history was notable for threats of extinction followed by relief. On the last page of the program she wrote: "But like the Phoenix we are survivors and rise from the ashes awaiting our 100th anniversary." The final brush with extinction began in

2004 but Our Lady of Vilnius did not survive. In 2004 Cardinal Egan announced a parish planning initiative dubbed the "Realignment." Citing poor attendance and wastefulness of empty churches, the Archdiocese of New York prepared a list of parishes that could close. We rejoiced that Our Lady of Vilnius was not on it. Then, after Mass on July 31, 2006, Pastor Eugene Sawicki announced that Cardinal Egan wanted to close the church. We already knew that the church was not high on the archdiocese's list of priorities. For three years Mass was held in the basement because the archdiocese closed the sanctuary citing problems with the roof. Baptisms, weddings and funerals were nil. Communication with the archdiocese was sporadic despite persistent efforts of the Pastor and Trustees. Our immediate reaction was shock. A second later, the determination to resist. Until our final defeat in the New York State Court of Appeal in November 2011 we fought the Archdiocese of New York and occasionally fought each other. The first actions were taken by the late Gertrude "Joy" McAleer, parish secretary and Trustee. She organized the first after-Mass meeting to discuss the Cardinal's decision and immediately organized a letter writing campaign, urging everyone to write to the him and other church officials. This was followed shortly by sign-in sheets at Masses and independent engineering assessments to clarify the status of the roof. A petition followed. While kavine was customary after Sunday Mass, now it was devoted to strategizing. As news spread others approached to lend support, the Lithuanian American Community (LAC), Voice of the Faithful and Boston's Council of Parishes among them. This interest from outside created a confusing embarrassment of riches. After skirmishes over leadership and strategies, a formal committee, the Save Our Lady of Vilnius Committee, was established with a mission statement and elected officers.

On January 19, 2007, the archdiocese made its intent to close Our Lady of Vilnius public, but did not specify a date. Shortly thereafter Lithuanian Cultural Minister Jonas Jucas issued a request to Cardinal Egan to keep the church open. Our Lady of Vilnius was soon added to the list of protected Lithuanian heritage sites in the USA under a bilateral agreement with the Lithuanian government. Lithuanian President Valdas Adamkus made a personal appeal to Cardinal Egan. On April 28 the New York Post reported that President Adamkus discussed the closing of Our Lady of Vilnius with Pope Benedict XVI during an audience and that the Pope agreed to address the issue with the American bishops. On Sunday, February 25, 2007, Father Eugene informed us that he would be meeting with Cardinal Egan the next day about the future of the church. On Monday, February 26, while Father was uptown awaiting this meeting, archdiocesan officials accompanied by a security firm locked the church and attempted to lock the Rectory. The Rectory was permitted to remain open after officials were convinced that Father Eugene needed a place to live. Joy McAleer met those arriving for the noon Mass and informed them that the church had been abruptly closed. The petition, bearing over 500 signatures, was hand delivered to the Cardinal's office later that day. Vans from the major networks arrived along with reporters from the tabloids and online outlets. The LAC organized a candlelight vigil that was attended by many. Media hovered as we milled around comparing notes and trying to make sense of this shocking blow.

The next day the tabloids ran headlines like "Holy Shut," "Cardinal Sin" and "Street Preach." The loss of the church, unfolding under a media spotlight, strengthened the resolve not only of the parish, but of Lithuanians and Lithuanian-Americans everywhere. Viewers shocked by the brutality of the act also became supporters.

Our Lady of Vilnius Church

Aušros Vartų Parapija / Our Lady of Vilnius Church

Weekly Sunday vigils were begun across the street from St. Patrick's Cathedral. Signs pleading with the archdiocese were upraised, Lithuanian and American flags were waved and "Marija, Marija" was sung. After this, many would return to Our Lady of Vilnius where a prayer service replaced the Sunday Mass and kavine took place al fresco on the steps. This was done all year every year for nearly five years. Parishioner Joe Zaccaria, with expert advice, crafted an appeal of the church's closing based on the Canon Law by which the Roman Catholic Church is governed. According to procedure, it was submitted to Cardinal Egan, who denied it. It was then translated into Latin and sent to Rome with the Papal Nuncio. Its progress was guided by Mr. Zaccaria, who updated the committee as events unfolded. The process took a great deal of time, patience and correspondence as it wended its way through the Vatican Curia to its highest court, the Apostolic Signatura, where ultimately it was denied. While Canon Law governs the internal operations of the Roman Catholic Church, much of the Catholic laity in the Archdiocese of New York remain unaware that their parishes are also corporations governed by state Religious Corporation Law (RCL).

For every parish, the corporate board consists of the Ordinary (Archbishop, or Bishop), the Vicar General, the parish Pastor or Administrator and two lay trustees (parishioners) appointed by the Pastor. According to RCL, if a church is to be used as anything but a house of worship, the board has to take a vote. Upon arriving for the Sunday gathering at Our Lady of Vilnius on April 30, 2007, parishioners noted that the door to the basement hall was unlocked. They entered and made their way to the sanctuary where they saw that the church had been ransacked. The pews had been removed. The Jonydas stained glass windows had been dismantled. Statues were off their pedestals, bubble wrapped, taped and numbered. The altar icon, similarly packaged, was leaning against a wall. Paintings on canvas had been partially ripped from the wall and the murals had been painted over with navy blue paint. A folding table held chalices and other sacramentals. A dumpster in front of the rectory was filled with objects that were appraised but deemed of no value, including a crucifix that parishioners salvaged.

As all members were present, the committee immediately voted in favor of suing the Archdiocese of New York based on the removal of items from the church and the apparent preparation to demolish. Parishioners and former contributors were sent letters requesting donations for the legal defense of the church. Plaintiffs were trustees Joy McAleer and Joe Pantuliano represented by attorney Sidney Baumgarten. The hearing, conducted before Judge Shirley Werner Kornreich on May 4, 2007, resulted in a temporary restraining order preventing the archdiocese from further destruction of property. Peter Johnson, Jr., representing the archdiocese, argued that the items were removed to protect them from possible collapse of the unstable roof. He further stated the frescoes were painted over for their protection and denied that the archdiocese intended to demolish.

Trustees Joy McAleer and Joe Pantuliano learned in the courtroom that, since the church was locked, Father Sawicki had been replaced by as Administrator by Msgr. Thomas Gilleece, who in turn had appointed two new lay Trustees in place of Ms. McAleer and Mr. Pantuliano.

Fr. Eugene Sawicki and Fr. Vytautas Palubinskas.

Nuotrauka L. Mihailovich

The court ruled in favor of the archdiocese on May 29, 2007 removing further opportunity for legal action until there was evidence of intent to demolish. Members of the Save Our Lady of Vilnius Committee had been watching the case of St. Brigid's church very closely because it was so similar to that of Our Lady of Vilnius. If St. Brigid had success with a legal argument, Our Lady of Vilnius could follow suit using the same argument. The argument stated that parishioners were members of the parish's religious corporation and were entitled to vote on the fate of real property when it ceased to be used for religious worship. The committee was conflicted about engaging in another suit. Some members were opposed, preferring to await the outcome of the canonical appeal and engage in attempts to influence the clergy. Others were optimistic about the prospects of a civil suit based on the success that it had brought to St. Brigid's. Upon hearing that the archdiocese had a clear path to demolish, committee member Mindaugas Blaudziunas engaged attorney Kresky before presenting it to the committee for a vote. Despite opposition of some members, the committee agreed to support the suit, partly out of concern about the financial burden that might fall upon the plaintiffs, fellow parishioners, if the committee did not provide funds.

Papers were submitted to the Appellate Division of the New York State Supreme Court requesting a stay against demolition pending a hearing. More donations were solicited through mailings and fundraising events were conducted. The hearing was held on April 29, 2009. On June 29, 2009, three of four sitting judges ruled against us. The fourth judge, James Catterson, dissented and his memo laid the groundwork for the case which was heard by the New York State Court of Appeals on November 15, 2011. Unfortunately, we learned that the court ruled against us on December 13, 2011, exhausting all remedies to save the church. Archdiocesan litigator Peter Johnson, Jr., appeared on Fox and Friends the next day calling his legal victory a triumph for religious freedom.

Aušros Vartų Parapija / Our Lady of Vilnius Church

The Archdiocese of New York sold the church and rectory to Gary Barnett of Extell Development for \$13 million in 2013. Extell sold the church to another developer, Agime, for \$18.4 million. The rectory was sold for \$4 million as a private residence. Our Lady of Vilnius Church was demolished in 2015, making way for the construction of a 25 story building housing 54 luxury condos that are selling for upward of \$2 million each.

About the roof: The dangerously compromised roof was used to close the sanctuary in 2003, to reduce the number of sacraments and excuse the removal of art, sacramentals and other property. This roof remained intact through 8 severe winters of neglect until it was destroyed in 2015 as part of the demolition. I've often thought about why we failed and what we could have done differently. I believe that we were simply overpowered. I didn't learn until recently that the archdiocese's lawyer, Peter Johnson, Jr., was the personal attorney of disgraced Fox News titan, Roger Ailes. In the recently televised HBO miniseries "The Loudest Voice" actor John Harrington Bland appeared in 4 episodes playing the role of Johnson. We anticipated a fight, not a war. While we were prepared to oppose the archdiocese, we did not expect such a blatant show of force from our shepherds, vicars of Christ. The most egregious example was summoning our pastor to a meeting and locking him out while he was away. At times it felt like they wanted to annihilate us rather than merely win. In retrospect the effort to save the church could have been more effective if the committee had true unanimity of purpose. People involved in key decisions need to be free of personal ambition and hidden agendas. This lays the foundation for mutual trust. If the committee members trust each other completely they will not withhold information and they will expose their opinions and feelings to open discussion. The Save Our Lady of Vilnius Committee's Mission Statement presented the goal "to regain and re-open the parish church and rectory, so that the parish community can resume worship in its historic home." Despite the specificity of the goal some members periodically mentioned the possibility of establishing a cultural center or cutting a deal with the archdiocese. A critical vulnerability emerged when the second civil suit went forward without prior approval from the committee. If the committee had the opportunity to vote, either the church would have been demolished sooner or we would have been able to choose the plaintiffs and have more control over the case. the archdiocese. Trying to save the parish attended by my father, aunts and grandparents has been one of the most important experiences of my life. I've learned much about my faith, my heritage, the law and people's hearts. It was an honor to stand for and with the parishioners of Our Lady of Vilnius.

by Christina Nakraseive

Meilė Aušros Vartų parapijai Niujorko mieste

Nedidelė bažnytėlė prie Holland tunelio Manhattene buvo ne tik lietuvių bendruomenės Dievo namai, bet ir jų organizacijų būveinė bei kaiminystėje gyvenančių maldos vieta; parapijai dažnai lankė ir portugalų šeimos, dalindavusios savo tautiniu maistu.

Artėjant šios bažnyčios šimtmečiui, Dalia Bulgarytė parašė trumpą istoriją, kurioje rašė, kad mes tarsi Feniksa vis pakylame iš pelenu, belaukdamis šimto metų jubiliejaus. Bažnyčios mirtis prasidėjo 2004 metais. Sužinojus apie New York vyskupijos planus uždaryti Aušros Vartų bažnyčią, prasidejo parapijiečių ir visų jiems pritarančiųjų kova už jos išsaugojimą. Išsijungė ir Lietuvos valstybė.

2007 metais kardinolas Cardinal Egan išsikvietė pas save kunigą Eugene. Tuo metu bažnyčia buvo užrakinta. Kova už bažnyčią už jos durų vyko tuo pat metu kai prasidėjo jos griovimas. Parapijiečių inicijuotas teismo procesas laikinai sustabdė bažnyčios griovimo darbus. Deja, po ilgų kovų byla buvo pralaimėta ir galiausiai, 2015 metais bažnyčia buvo nugriauta.

Mes kovojo dėl teisybės, norėdami išsaugoti Aušros Vartų bažnyčią, kur meldėsi mano tėvai ir seneliai. Tačiau tai buvo karas prieš didžiulę jėgą ir pats didžiausias išbandymas mano gyvenime.

Christina Nakraseive

Virtualinės Parodos/ SLA Meno Erdvė / SLA Art Space Exhibits

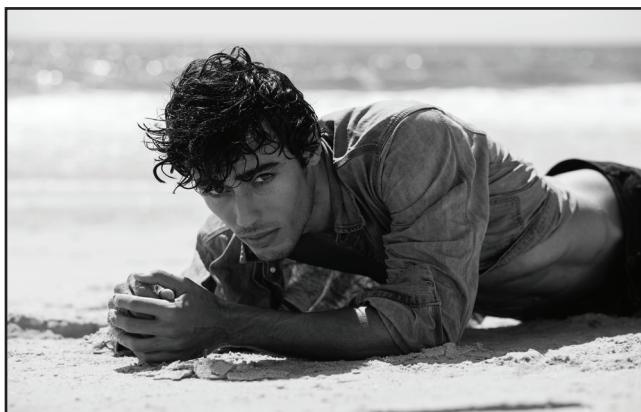
Štai ir metai prabėgo kaip patekau į LAA/SLA šeimyną. Atrodo dar visai nedaug laiko, bet man, turbūt kaip ir visiems, šie 2020 metai yra labai ypatingi. Tik patekus į tarybos narių sąrašą mano galvoje pradėjo kurtis dideli planai. SLA meno erdvė turi magišką šaukiančią energiją, kurią aš pajutau nuo pirmos dienos. Greičiausiai ta pati energija man padėjo prisišauti ir pasauliužinoma artistą, aktorių Slava Polunin, kuris gruodžio mėnesį turėjo "Slava Snowshow" Brodvėjuje ir tuo metu sutiko

Carol Gargan/ Kosciuszko prints

ateiti pas mus valandėlei pasišnekučiuoti su vietiniams aktoriais, kuriems buvo įdomu Slava Polunin menas ir jo gyvenimo filosofija. Man asmeniškai mūsų susitikimas prilygsta stebuklui, už kurį esu be galo dėkinga. Turėjome keletą aktoriinių seminarų, kurie buvo vedami mokytojo ir Londone įsitikūrusios mokyklos direktoriaus Giles Foreman. Į šias klasės rinkosi daugiau nei 20 aktorių iš visų pasaulio šalių. Ši grupė buvo be galo dėkingi už SLA Meno Erdvės patalpas ir po klasių mums įteikė dosnią auką. Labai tikimės, kad jie vėl pas mus sugriš ateityje. Už būsimas aukas planavime pirkti projektorių, atnaujinti garso aparatūrą, įsigyti naują kompiuterį ir naują fotoaparątą. Tokius planus turime ateiciai ir tikime, kad vėliau juos galésime įgyvendinti.

Žiemos pabaigoje, mums teko uždaryti SLA meno erdvės duris ir testi veiklą internetu. Laima Mihailovich pasiūlė pakalbinti meninkus kuriems nepavyko turėti parodos dėl iškilusios pandemijos ir keleta, jų darbų parodyti naujai sukurtame SLA meno erdvės YouTube kanale. Prie kurio malonai kviečiu prisijungti ir sekti mūsų naujoves. Nedvejojus prisdėjau šiai idėjai ir pasinériau į naujus nuotykius. Kadangi tai buvo daroma pirmą kartą visoje SLA istorijoje, ši nauja meno forma mums buvo eksperimentas kuris išaugo į kažką daugiau. Iki šiol esame padarę 6 interviu su labai skirtingom asmenybėm, o tai ir yra man pati šauniausia šio projekto dalis. Pats pirmas projektas buvo be galo pamokantis ir istorinis.

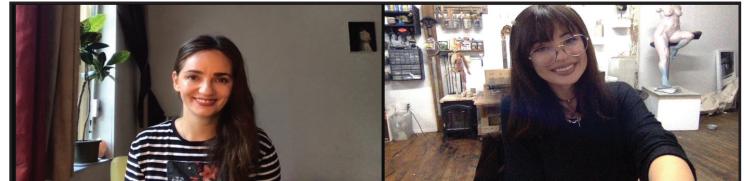

Markus Nicola Mironovic

Carol Gargan mums kalbėjo apie jos susižavėjimą ir visą kelionę Tado Kosciuszko meno atradimui. Jos darbas ir atsidavimas yra tiesiog stulbinantis. Vėliau kalbinom fotografą Markus Nicola Mironovič, kuris pristatė savo darbus ir kalbėjo kaip jam jam sekasi testi savo karjerą čia Manhetene. Marko paroda atvyksta į SLA Meno Erdvę šią žiemą. Be galio malonu buvo dirbtu su Francine Rogers. Ji paruošė didelį projektą, kuriam buvo pakviestos dalyvauti 8 merginos iš įvairių pasaulio šalių. Dvi iš jų mes galėjome pakalbinti -Rasą Vaišvilaitę ir Bruna D'Alessandro ir iš arčiau žvilgtelėti į jų asmenybes, darbus ir svajones.

Interviu su fotografe Živilė Narkevičiūtė mus "nuvežė" į Lietuvą. Tieki mes tiek Živilė tikimės, kad jos paroda galės atkeliauti kitais metais ir jos darbais galėsime grožėtis gyvai.

Na ir pabaigai šių metų virtualinių parodų uždarymui kalbinome talentingą skulptorę Kristen Pedote. Mes galėjome ne tik pamatyti jos darbus, su ja pakalbėti, bet ir apsilankytí jos dirbtuvėse. Tai ir yra šių dienų interneto stebuklas, kuris pandemijos laikotarpiu daugumai buvo pagrindinis ir vienintelis kelias bendrauti ir "susitikti" per atstumą.

Ruta Pauliukaityte & Kristen Pedote

Rasa Vaišvilaitė

Ruta Pauliukaityte.

SLA Renginių Koordinatorė

Virtualinės Parodos/ SLA Meno Erdvė / SLA Art Space Exhibits

A year has gone by fast since I joined the LAA / SLA family. It doesn't seem like a long time, but for me, and probably for all of us, this year 2020 is leaving a mark. From the moment I entered the board of members, enthusiastic plans began to form in my mind. SLA Art Space has a magical energy that allures and I felt it from day one. Probably that same energy helped me bring in the world-famous artist, actor Slava Polunin, who presented Slava's Snowshow on Broadway in December. He agreed to come to visit us to speak with local actors interested in the art and philosophy of the life of Slava Polunin. For me, personally, our meeting was like a miracle for which I am immensely grateful.

Živilė Narkevičiūtė

We also held several acting "workshops" with Teacher Giles Foreman, director of the GFCA school in London. More than 20 people from around the world attended these lessons. Everyone enjoyed our place and after classes, they gave us a generous donation. We will maintain a relationship with them and with their future donations hope to improve the technological content of SLA Art Space. We would like to purchase a new movie projector, a new computer, a professional camera, and upgrade the audio equipment. For now, these plans are on hold but I am very confident that we will go back and make sure to implement them.

Well, at the end of winter, we had to close the doors of SLA art space and continue with online activity. Laima Mihailovich suggested speaking with artists who were unable to hold their exhibition due to the pandemic and show some of their work on the newly created SLA Art Space YouTube channel. (To which I kindly invite you to join and follow our news through the Exhibitions page on our website laa-sla.org.) I did not hesitate to contribute to this idea and jumped right in this new adventure. Since this project was done for the first time in the entire history of SLA, this new art form was an experiment for us that later became something bigger.

We're getting a lot of great responses from people who are watching our videos across the country and across the Atlantic. Many people from Lithuania write to thank us, for the opportunity to see the artists on their screens and closely follow SLA activity. So far, we have conducted 5 interviews with very different personalities, which for me is the most fun part of this project.

The first project was very educational and historical. Carol Gargan told us about her admiration and the whole journey to discover the art of Tados Kosciuszko. Her work and dedication are simply amazing. We later spoke to photographer Markus Nicola Mironovic, who featured his work and talked about how he will continue to grow his career here in Manhattan. Markus' exhibit will arrive to SLA Art Space this winter.

It was a great pleasure working with Francine Rogers who was preparing a very large project that was joined by 8 women from different parts of the world. We were able to speak with two of them: Rasa Vaišvilaitė and Bruna D'Alessandro to learn more about their personalities, works of art, and their dreams.

Interview with photographer Živilė Narkevičiūtė "took us" to Lithuania. Both, us and Živilė hope that her scheduled exhibition will arrive at SLA next year so that we can enjoy her artworks live.

This year's virtual exhibits we closed with the talented Kristen Pedote. We were able not only to see her works and talk with Kristen, but also "visit" her workspace, and that is the magic of the internet.

Bruna D'Alessandro

Rūta Pauliukaitytė
LAA Events Coordinator

T. Kosciuškos Meno Pristatymas / T. Kosciuszko's Art Presentation

Carol Gargan

Vaikystėje aš stebėjau, kaip mano Amerikos Lietuvė močiūtė rūpinosi ir prižiūrėjo savo obelų, kriausiu ir persikų sodo medžius, rožynus ir kitas gėles, daržoves, vynuoges ir braškes. Jinai galėjo rūpintis visu pasauliu ir visais kitais, ir tai jai atrodė labai paprasta. Bet taip nebuvo. Tai buvo atsakomybė, kurią ji pasirinko. Lietuvoje ji gyveno prie Nemuno, Amerikoje prie Lackawanna upės. Kai aš paupiu eidavau į Amerikos Lietvių mokyklą ir bažnyčią arba mūsų vietinę biblioteką, aš praeidavau ir pro kitus Amerikos Lietvių kaimynų sodus ir daržus. Aš išsivaizdavau, kad tai jų miniatiūrinė Lietuvos vizija, į kurią jie vieną dieną norės sugržti. Jie apsodino gėlėmis ir krūmais pakrantę, paversdami ją sodu. Tai buvo nuostabus takas.

Mano seneliai atvyko į Ameriką su pirmają emigracijos banga. Bėgdami nuo priespaudos, jie užpildė darbo jėgos stoką Amerikoje Industrinės revoliucijos metu. Iš savo menkų uždarbių anglies kasyklose ir tekstilės pramonėje jie sugebėjo pastatyti bažnyčias, įkūrė mokyklas, spaustuvės ir labdaros bendrijas. Ištikruju, Susivienijimas Lietvių Amerikoje, laikraščiai Draugas ir Tėvynė pradėjo savo gyvavimą Wyoming slėnyje, Pensilvanijoje. Kaip kokia senovines išminties upės tėkmė, prisiminimai apie tuos Amerikos Lietuvius lydėjo mane visą laiką.

2004 metais aš pagaliau nukeliau į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Aš radau sodus. Gidas padėjo man surasti mano senelio sodybą Misiškėse ir mano močiūtės sodybą kaimyniniame Seponų kaime (kaimą pavadinimai išliko laivų manifestuose). Senyva moteris Misiškėse pasakė, kad mano senelio giminės buvo išvežti į Sibirą ir daugiau niekada nebegržo. Moteris iš Seponų kaimo nebeprisiminė mano senelės šeimos, ir net kaimo kapinaitėse neradau antkapių su jų pavardėmis. Bet aš atkreipiau dėmesį, kad visos sodybos turėjo braškių lysves ir kapinaitėse amžinojo poilsio vietas atrodė kaip miniatiūriniai sodai gėlynai.

Kada grįžau iš Lietuvos, aš sužinojau, kad paupio sodai bus sunaikinti dėl statybų prie Lackawannos upės. Aš perkėliau dalį rožių ir krūmų į naują vietą upės aukštupyje. Besidomédama

ankstyvaja Amerikos sodininkyste, aš sužinojau apie sodą, surakta T. Kosciuškos Hudzono upės pakrantėje West Pointe. Jis išliko iki mūsų dienų ir yra vienas seniausių Amerikos sodų sukurtų be vergų darbo.

Aš užsinorėjau sužinoti daugiau apie generolą, kuris tuos sodus pasodino. Biografijos daugiausia buvo apie jo karinius nuopelnus. Nežiūrint to, kad jis buvo įsakės po jo mirties sunaikinti savo raštus, jo laiškai išliko, ir jie atskleidžia jo asmenybę, ne tik fortų statybos ir mūšių planavimo, bet ir žymiai platesniu aspektu. Kadangi esu dailės mokytoja (pensijoje), aš žavėjausi Amerikos Revoliucijos Generolu, kuris grįžęs į gimtinę ir negavęs tinkamos vienos kariuomenėje, užsiėmė sodininkyste ir meno mokymu iki kol prasidėjo tragiški laikai.

Tiesa, jo svajonė apie išlaisvintą Lenkijos-Lietuvos Respubliką niekada neišsiyldė. Jis niekada nenustojo vilties, bet užsimiršimui pasinėrė į piešimą. Negalėdamas apsaugoti gimtines, jis pasirinko emigraciją ir praleido paskutinius savo gyvenimo metus Šveicarijoje. Braškės nokdavo jo sode 6 mėnesius per metus. Jis atsiveždavo valstiečių nurinkti derlių kurį pristatydavo į vietinę rinką. Jis niekada nenustojo rūpinėsis sodais.

Beveik dešimtmetį aš ieškojau jo meno ir svajonau jo mirties, 200 metų proga surengti jo garbei parodą 2017 metais. Aš suorganizavau nedidelę parodą iš 10 suskaitmenintų kopijų Thayer viešbutyje 2013 metais. Nuo to laiko suradau ir išsaugojau dar daugiau suskaitmenintų jo meno darbų kopijų. Aš siūliau daug kam jas, bet niekas nesusidomėjo, kol suradau SLA. Tai buvo viršunė mano svajonei. Taip, galerija yrai netoli buvusio T. Kosciuškos vado generolo Gates Rose Hill dvaravietės. Čia T. Kosciuška, po jo sugrįžimo į JAV 1797 metais, susitiko su savo Generolu ir Agripa Hullu, savo afroamerikiečiu revoliucinio karo draugu. Paroda buvo suplanuota 2020 metu gegužės mėnesį.

Būsima paroda buvo sužlugdyta 2020 metais prasidėjusios covid pandemijos. Aš buvau nusivylusi, bet SLA - ne.

Organizacijos Prezidentė Laima Mihailovich pasiūlė surengti virtualią parodą, prieinamą visiems, o tikra paroda bus surengta, tikėtina, po pandemijos pabaigos 2021 gegužio mėnesį. SLA Prezidentė Laima Mihailovich parūpino SLA Tarybos narės Rūtos Pauliukaitytės ir filmų redaktoriaus Diego Tapia pagalbą. Šios pastangos atidarė naujus horizontus parodos pristatymui per Zoom programą nuotoliniu budu.

Rūtos interviu jau yra menas. Ji atidaro duris, kur jūs galite dalintis savo patirtimi su kitais. Jos kelias ypatingas, nuoširdus ir atveria galimybes nuostabiam bendravimui.

Ašvisdarstebiuosi. Taisapnas, nuostabu sapnas, kurisišsipildė, ir kurį sukūriau ne aš viena pati, o tik bendradarbiaudama su Laima, Rūta, Diego ir T. Kosciuškos menu.

Carol Gargan Ph.D.

T. Kosciuškos Meno Pristatymas / T. Kosciuszko's Art Presentation

As a child I watched my widowed Lithuanian American grandmother care for her grafted apple, pear and peach trees. her roses and flowers, her vegetables, trellised grape vines and rows of strawberries. She made caring for the world, others and one's self seem simple. It is not. It is a responsibility that is chosen. In Lithuania she had lived next to the Nemuna, in America, next to the Lackawanna. When I walked along its riverbank to the Lithuanian American school and church I attended, or to my neighborhood branch of the Public Library, I passed the yards of the other Lithuanian American families in my neighborhood. I imagined each yard their version of a miniature Lithuania and dreamed of one day going there. They carried their flowers and shrubs across the road and onto the riverbank, transforming that too into a garden. As I grew so did the flowers and shrubs. It was a beautiful passage.

My grandparents came in the first wave of immigration. Fleeing oppression they filled the labor needs of the Industrial Revolution. With the meager wages they earned in the coal mines and silk mills that first wave established churches and schools, printing houses and beneficial associations. Indeed, the Lithuanian American Alliance, the newspapers Draugas and Teveyne began in the Wyoming Valley of Pennsylvania. As a leaf on some ancient river of meaning my efforts to remember those Lithuanian Americans has carried me to all three.

In 2004 I finally journeyed to a free and independent Lithuania. I found more gardens. A guide helped me locate my grandfather's homestead in Misiskes and a farmstead near my grandmother's village Seponu, the villages listed on their ships' manifests. An elderly woman in Misiskes said my grandfather's male relatives were sent to Siberia and never returned; women near Seponu recognized no names or people in the pictures I had brought. I noted rows of strawberries outside their farmstead. Although my grandparents' surnames were not on any tombstones in the cemetery - even there, each final resting place looked like a miniature garden.

When I returned from Lithuania I learned that the public riverbank garden was going to be razed to construct a new levee system along the Lackawanna River. I took cuttings from the roses and shrubs and moved them to a new site further up river. While reading about early American gardens I learned of a garden created by Kosciuszko on a cliffside along the Hudson River at West Point. It survives to this day and is one of the earliest gardens created in America without slave labor.

I wanted to learn more about the general who gardened. Biographies concentrated largely on his military exploits. Although it is said that he ordered his papers be destroyed upon his death, letters survive that provide insight and there are works by his hand besides plans for forts and battles that reveal aspects of his character less glorious, more personal. As a retired art teacher I admired this American Revolutionary General who, when he returned to his homeland could not find a position in the military. He gardened and tutored subjects including art until the tide turned. Although his dream for a free Polish Lithuanian republic was not realized in his lifetime. He never lost hope, he drew. Unable to save his homeland he

chose to spend his last days in Switzerland, a free republic. Strawberries grow six months of the year near where he lived. He bought wagons for the peasants to bring the strawberries they picked to market . He never stopped caring.

For nearly a decade I searched for his art and dreamed of an exhibition in honor of the 100th anniversary of his death in 2017. I curated a small exhibition of 10 digitized copies at the Thayer Hotel in 2013. Since then I located more work and secured permissions to exhibit digitized copies. I made proposals to a number of venues. The answer was always no or no reply at alluntil I reached out and asked the Lithuanian American Alliance. I was ecstatic. Yes. Their gallery was located near Kosciuszko's former commander's New York estate, General Gates' Rose Hill. There Kosciuszko, after his return to the United States in 1797 met with the General and Agrippa Hull, his black American friend during the American Revolution. Finally, the exhibit was scheduled for May 2020.

My fervor regarding the exhibit was to be thwarted — by the pandemic of 2020. I was devastated - the Lithuanian American Alliance was not.

The President of the organization Laima Mihailovich, suggested a virtual approach that would be accessible to everyone, followed by an actual exhibition post covid, hopefully, May 2021. She secured the help of Board Director Ruta Pauliakaityte and film editor Diego Tapia. The inaugural effort opened a new horizon for understanding art in art exhibits. Over a platform such as Zoom, Ruta and artist/curator commune.

Ruta's interviews are art in and of themselves. She opens a door you can enter and walk through to see and share with others. Her way of generating the opportunity for that journey is unique. It is intimate and sincere and leads to revelation, a communion few offer and experience.

I still marvel that all this happened. It is a dream, a beautiful dream I did not create on my own - in communion with Laima, Ruta and Diego and Kosciuszko's art.

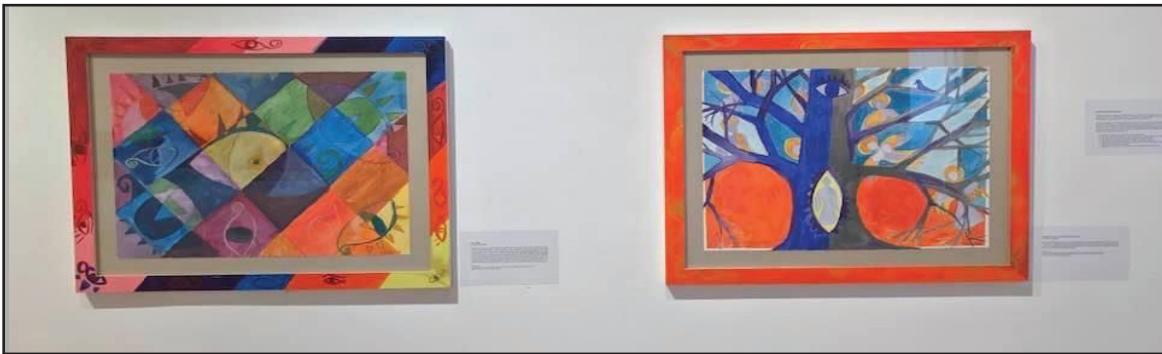
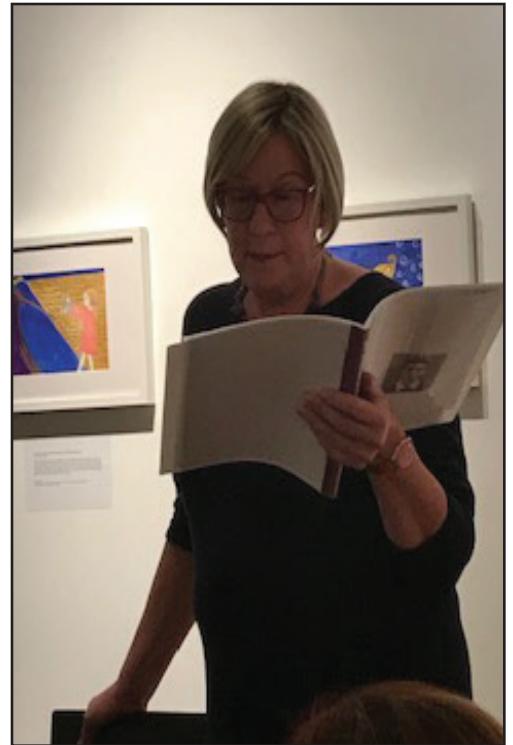
Carol Gargan Ph.D.

Carol Gargan/ Kosciuszko prints

Renginių Kalendorius 2020 / SLA Events Calendar

Laima Vince knygos pristatymas / Book presentation

Laima Vince paroda / exhibition

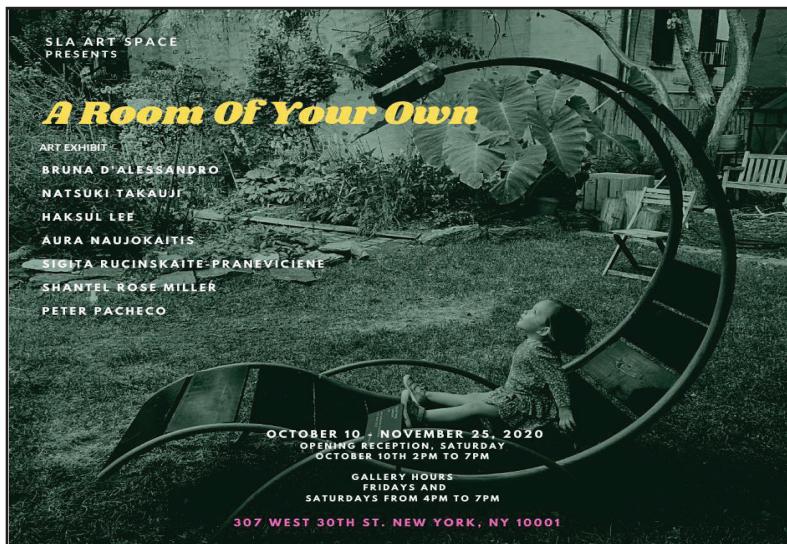
Laima Sprangauskaite paroda/ exhibition

Renginių Kalendorius 2020 / SLA Events Calendar

Corina Skema paroda / exhibition

"A Room of Your Own" - kuratorė/curator Francine Rogers

Photo by Geoffrey Berliner

Bruna D'Alessandro

Renginių Kalendorius 2020 / SLA Events Calendar

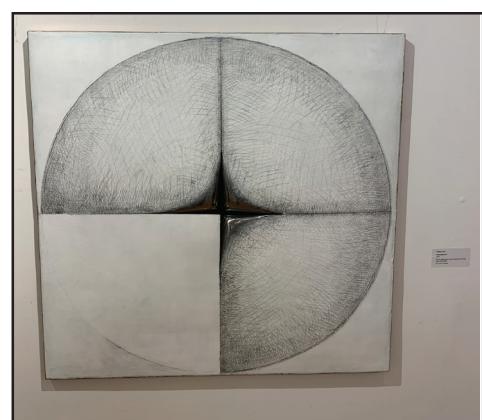
Peter Pacheco

Aura Naujokaitis

Shantel Rose Miller

Haksul Lee

Sigita Rucinskaite-Praneviciene

Natsuki Takauji

SLA Kultūros centro renginiai / LAA Culture center activities

New York'ė, Manhattan'o pačioje širdyje, stovi lietuviams žinomas ir svarbus pastatas. Tai - Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA), kuris buvo įsteigtas 1886 metais Jono Šliūpo ir jo bendražygių iniciatyva. Garsus šis pastatas ir tuo, kad Jame savo pėdsakus paliko žinoma Lietuvos rašytoja Žemaitė, dr. Jonas Basanavičius ir daug kitų, kurie iki Antrojo pasaulinio karo pradžios atvykdavo iš Lietuvos į Jungtines Amerikos Valstijas (JAV) rinkti aukų švietimo reikalams, mergaičių mokykloms, senelių prieiglaudoms ir kitiems visuomeniniams tikslams. Ilgus metus čia buvo įsikūrusi pirma lietuvių apdraudos draugija. Metai bėgo ir ši vieta taip pat keitė savo veidą.

2003 metais, Brooklyn'e, NY buvo uždarytas Lietuvių Kultūros centras „Židinys“, Lietuvių Tautos Fondui (LTF) reikėjo patalpų. Ir jie persikėlė į SLA patalpas. LTF – gausi ir didelė organizacija, kurios pagrindinis tikslas yra remti Vilniaus krašto mokyklas. Fondas teikia stipendijas Lietuvoje studijuojantiems studentams. Bėgo metai. Keitėsi SLA pastato administratoriai. Perėmus Laimai Mihailovich į savo rankas ir, užsikrovus ant pečių didelį organizacinių darbų, pradėjo keistis ir pastato veidas, paskirtis. Laima yra be galio sumani ir geranoriška administratorė, kuri atvėrė duris daugeliui organizacijų, kurios neturėjo pastovios savo vietas veiklai vykdyti.

R. Sekovaite (Triptinys)

Be nuolat veikiančių parodų, čia namus surado New York'o miesto lietuvių bendruomenė. Ypatingai ryšiai sustiprėjo, kai buvo uždaryta Aušros vartų bažnyčia, kurioje savo laiku vykdavo nemažai kultūrinių renginių. Ir kaip pabrėžė Gintarė Bukauskienė, atsakinga už kultūrinius renginius New York'o mieste: „esame nepaprastai dėkingi geranoriškajai Laimai Mihailovich. Mūsų veikloje labai svarbus lankstumas, kadangi kartais sužinome apie pravažiuojančius svečius labai netikėtai, ir tenka rezervuoti patalpas vos ne paskutiniu momentu. Laima visuomet geranoriškai mums padeda derinti laiką, jeigu reikia, netgi paprašyti kitų kolektyvų pakeisti tvarkaraščius, už ką jai nuoširdžiai dėkojame“. SLA patalpose rengiami „Vyčių“ metiniai susirinkimai. Vieną kartą per savaitę rinkdavosi į SLA galeriją repetuoti šokių kolektyvas „Tryptinis“. Pasak kolektyvo administratorės

Rimos Sekovaitės: „, kaip smagu trypti lietuvišką polkutę ar suktis pagal „Malūno“ muziką Manhattan'o širdyje“. Čia rado prieglobstį ir NY megėjų teatras „Pokštininkai“. Kaip sakė teatro vadovė Vida Bladykaitė-Wilson: „esame dėkingi už galimybę naudotis patalpomis repeticijoms ir nauju spektaklių pristatymui. SLA valdyba remia ir skatina mūsų veiklą. Be šios paramos kolektyvo kūrybinis egzistavimas būtų problematiškas“.

R. Sekovaite (Triptinys)

Prieš trejus metus buvo suburta lietuvių liaudies dainas ir sutartines dainuojanti grupė „Giedula“. O kur gi repetuoti? Ir SLA atvėrė duris. Teisi, viena iš grupės iniciatorių, Aušra Buožienė, sakydama : „SLA - mūsų namai““. Vietos po stogu randa ir skautai. Lietuvos skautų šimtmečio proga čia lankėsi svečiai iš Vilniaus. Jaunieji skautai dalyvavo menų klasėje „Piešimas su anglimi“ (Sketching with Charcoal), kuriai vadovavo menų mokytoja Daina Mattis. Nuo 2013 metų čia glaudžiasi New York'o ateitininkai. Rengiami sendraugų ateitininkų susibūrimai, pašnekėsiai. SLA pastato rūsyje yra didelis archyvas, turintis daug vertingos archyvinės medžiagos. Jame sukaupta vertingų ir įdomių duomenų apie Amerikos lietuvius. Archyve intensyviai daug metų dirbo Jonas Stundžia, o šiuo metu dirba Aldona Marijšienė ir Giedrė Stankūnienė. Laikas nuo laiko atvyksta Valstybinio Archyvo darbuotojos iš Lietuvos.

Teatras Pokštininkai

SLA Kultūros centro renginiai / LAA Culture center activities

Nuo 2014 metų SLA patalpose laikomas Lietvių kalbos lygių testas, skirtas 14-18 metų jaunimui. Šio egzamino metu įvertinamos mokinių lietuvių kalbos žinios ir suteikiamas pažymėjimas. Pažymėjimo svarba yra didelė, nes pateikus amerikietiškoms mokykloms, studentai gauna papildomą užsienio kalbos kreditą. Trečiame pastato aukšte įsikūręs meditacijos centras, vadovaujamas RD Chin. Taigi, kiek veiklos vyksta po draugišku SLA pastato stogu. Ir ne veltui sakome - čia mūsų namai!

Netikėtai užklupus visą pasaulį COVID pandemijai teko užverti SLA duris, bet tikėkim, kad neilgam. Emergingojoji Rūta Paliukaitytė pradėjo organizuoti virtualias parodas ... Gyvuojam ir gyvuosim!

-Diana Norkienė, SLA Tarybos narė

LT. kalbos egzaminai

In the heart of Manhattan stands a building which is very well known and important to Lithuanians. Lithuanian Alliance of America (lith. SLA) was founded in 1886 by Jonas Šliūpas and his collaborators. Many notable Lithuanians have visited this building including writer Žemaite, Dr. Jonas Basanavičius.

For many years SLA has been a home to the first Lithuanian-American society. This bond got even stronger after the closure of Our Lady of Vilnius church in Manhattan. Lately only 2 places in New York- SLA and Annunciation church in Brooklyn are able to accommodate Lithuanian society events.

In 2003 when Lithuanian cultural center "Židinys" closed in Brooklyn the Lithuanian National Foundations (LNF) moved to SLA building. LNF is an important non-profit organization that provides support to Lithuanian schools.

We are grateful to Laima Mihailovich the administrator of SLA. In its long history SLA had many administrators. When Laima Mihailovich took over the organization significant

changes occurred. Her Imagination and tireless enthusiasm changed not only the face of the building but also the focus of SLA. She welcomed many Lithuanian and even some non-Lithuanian organizations which otherwise lacked facilities to promote their activities. Laima's continuous efforts and dedication transformed this organization into a center of Lithuanian activity in New York.

Since 2013 Lithuanian Alliance has become home to Lithuanian Catholic Federation Ateitininkai.

The Lithuanian Alliance of America has been home for yearly Lithuanian language proficiency exams since 2014. Lithuanian language speaking, reading, listening and writing skills are assessed in order to provide 14-18-year-old students with certificates of the language proficiency so they can get Lithuanian language credits on their high school diplomas.

Grupė „Giedula“

Knights of Lithuania gather at Lithuanian Alliance of America for their annual meeting.

3 years ago under the roof of SLA a polyphonic singing group "Giedula" was formed. Lithuanian folk dance group

SLA Kultūros centro renginiai / LAA Culture center activities

Teatras Pokštininkai

"Trytinis" rehearses there as well as the local theatre troupe "Pokštininkai". During the commemoration of 100 years of Lithuanian Scouting, the visiting contingent of scouts from Vilnius were hosted at Lithuanian Alliance in New York City by our New York scouts, with a traditional supper and a tour of midtown Manhattan. Our younger scouts had participated in an Art class at Lithuanian Alliance :"Sketching with Charcoal", mentored by scout leader Daina Mattis – Art educator at Cooper Union.

This year alone before the Covid pandemic shut down the NYC, SLA welcomed several special performers and guests. A theatre troupe from Klaipeda, and evening with Karolis Vysniauskas, lectures with Nerijus Mileris and Agne Narusyte. For the Lithuanian Independence declaration and restoration events A. Budryte-Nakas presented a play about poet Liune Siutema. Lithuanian Alliance of America stores an extensive archive on Lithuanian American history in US. For many years Jonas Stundzia was responsible for curating the archives. Now, Aldona Marijosiene and Giedre Stankuniene volunteer to continue the preservation of those archives. On the third floor of the building meditation center was found by R.D. Chin. All organizations are grateful thankful to Lithuanian Alliance of America and considers this building their home. The hope is that these relationships will continue in the future.

Dijana Norkiene
LAA Board member

Feng Shui Programa / Feng Shi Program

A view that leads to Lithuania

For nearly 40 years, I've lived in the heart of Manhattan, in a prewar building, on quiet W. 30th Street. In this place, I went from bachelor to betrothed. My wife, Heather, came to live with me and through her eyes I saw the old neighborhood anew.

In 2016, while looking out the window, Heather spotted a ground-floor space that she knew would peak my interest. As an architect, author of *Feng Shui Revealed* and a feng shui teacher, I'm always on the hunt for interesting spaces where I can hold classes.

I looked over her shoulder and saw the LAA/SLA townhouse. I'd never considered it as a venue but I watched the transformation of the space from cluttered old desks, file cabinets with suspended ceilings offices to a cleared open space on the ground floor.

Intrigued, I reached out and spoke to Laima Mihailovich who told me that the LAA/SLA is a non-profit organization. I told her that my Feng Shui classes are only held one weekend a month – and that they were fun but quiet events. Since the classes are under 10 people, this open space would be perfect for a comfortable classroom set-up. Laima agreed to present the idea to the board. I was approved to use the space on a provisional basis.

By October, I was a regular there. My students had come for six weekends to complete my Feng Shui Certificate Program. At the end of the course, my last class blessed the LAA/SLA offices. And when I was approached to talk about my work for a documentary, Laima was gracious enough to let me use her office as an interview backdrop.

Over time, Laima became so much more to us than someone who helped facilitate space for my teachings. Our friendship grew out of mutual respect. So, when the third floor became available to rent and use as my own office and teaching space in December 2017, Laima facilitated a lease through the board.

Unfortunately, not too long after, I was diagnosed with multiple myeloma and spent nearly two and half years literally getting back on my feet. But as soon as my health rebounded, I was right back at LAA/SLA. Since then, I've attended a Lithuanian Midsummer Celebration, an art openings and exhibitions and other presentations, all of which brought great enlightenment and joy. I held my 65th birthday there, as well as monthly healing circles and wellness groups that have all benefited from the very existence of LAA/SLA.

It's been four years since Heather looked out the window and at this beautiful open space. We are still here and more grateful than ever for finding the perfect location to teach, gather and share in the ancient practice of feng shui and the healing arts. I look forward to a continued, wonderful relationship with LAA/SLA and Laima.

Žvilgsnis, kuris nuvedė į Lietuvą

Beveik keturiadasimt metų gyvenu trisdešimtojoje gatvėje. Mano žmona Heather, 2016 m. pastebėjusi namą kitoje gatvės pusėje suprato, kad mane jis sudomins. Bėgant metams, stebėjau kaip jis kito. Viduje dingo lentynos ir spintos, atsirado didelė ir švari erdvė. Tuomet susisiekiau su tą namą prižiūrėjusia Laima Michailovič. Tuo metu ieškojau kur galėčiau vesti Feng Šui pamokas ir mums pavyko susitarti. Taip prasidėjo mūsų draugystė. Atsilaisvinus trečiąjam namo aukštui, išnuomavom ji įstaigai. Pastaruosiu du su puse metų sunkiai sirgau ir tik nesenai vėl atsitojau ant kojų. Sustiprėjus sveikatai vėl pradėjau lankytis SLA renginiuose ir čia sutikau savo 65-erių metų jubiliejų.

Nuo tada, kai Heather pastebėjo šį namą, stovintį kitoje gatvės pusėje, praėjo jau ketveri metai. Esame dėkingi už tai, jog galime čia rengti Feng Šui mokymus. Tikimės, kad mūsų draugystė su SLA ir Laima tėsiai dar ilgai.

Heather Lynn & R.D. Chin

Feng Shui Seminar

RD Chin
Feng Shui Architect

Parama SLA / Support LAA

Dėkojame visiems mus parėmusiems asmenims ir organizacijoms. Kad ir toliau galėtumėm saugoti ir prižiurėti ši pastatą, kviečiame SLA narius ir visus, kuriems svarbi lietuvių kultūrinė veikla Manhattene, paaukoti mūsų organizacijai. Jūsų aukos gali būti nurašytos nuo mokesčių. SLA taryba jums nuoširdžiai dėkoja iš anksto.

We give thanks to individuals and organizations who have supported us. So that we can continue to protect and maintain the historic building, we invite all LAA members and those concerned with maintaining Lithuanian cultural activities in Manhattan to give a donation to our organization. LAA council thanks you in advance.

SLA MISIJA / LAA MISSION STATEMENT

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
SIEKIA IŠLAIKYTI AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJĄ, LIETUVIŠKOS KULTŪROS, ISTORIJOS IR INFORMACIJOS CENTRĄ, SKIRTA VISIEMS ASMENIMIS, KURIE DOMISI LIETUVIŠKU PAVELDU IR ŠIUOLAIKINIAIS ĮVYKIAIS.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
STRIVES TO MAINTAIN A VIABLE LITHUANIAN-AMERICAN ORGANIZATION SERVING THE COMMUNITY AS A CULTURAL, HISTORIC AND INFORMATION CENTER AND TO ALL PERSONS INTERESTED IN LITHUANIAN HERITAGE AND CONTEMPORARY DEVELOPMENTS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE**LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA**

Organizacija pristato lietuvišką kultūrą ir meną Niujorke. Jūsų narystė leis Susivienijimui imtis įvairios edukacinės ir kultūrinės veiklos skleidžiant mūsų paveldą ir išsaugant jį ateities kartoms. Prašom jūsų prisijungti šiandien! Kvieskite draugus ir kaimynus daryti tą patį.

Prašome siuštį čekius:

Organization presents Lithuanian culture and art in the center of New York. Your membership will enable the Alliance to undertake various educational and cultural activities promoting our heritage and preserving it for future generations. Please join today and invite your friends and neighbors to do the same.

Please make checks payable to:

Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th Street, New York, NY 10001-2703

NARYSTĖS PARAIŠKA / MEMBERSHIP FORM

VARDAS / FIRST NAME: _____

PAVARDĖ / LAST NAME: _____

ADRESAS / ADDRESS: _____

TEL. (namų / home): _____

(mobilus / mobile): _____

E - PAŠTAS / E - MAIL: _____

NARYSTĖ / MEMBERSHIP (\$25): _____

ORGANIZACIJA / ORGANIZATION (\$100): _____

AUKA / DONATION: _____

AČIŪ! THANK YOU!